

be niti samouprave se ne morejo izvojevati z volitvami. Da postane delovno ljudstvo prvi in glavni faktor ustavnega, državnega in samoupravnega življenja — je neobhodno potrebno, da postavi močne organizacije in s svojo organizirano močjo doseže svoje pravice. Vsaka organizacija pa še ne predstavlja politične moči ljudstva. Organizacije, ki so odvisne samo od kapitala, predstavljajo samo politično moč kapitala. Od kapitala pa ljudstvo ne more pričakovati ničesar drugega kakor izkoriščanje. Zato je predvsem in neobhodno potrebno, da se delavci in poljedelci organizirajo v svoje od kapitalistov neodvisne organizacije, ki jih morajo sami s svojimi prispevki vzdrževati direktno, sami potom organiziranega dela v krajevnih organizacijah in vaseh in po obratih voditi in kontrolirati na občnih zborih in kongresih.

Danes pa moramo ugotoviti, da v Sloveniji stranke nimajo takih organizacij — temveč imajo samo pristaše, ki pričakujejo vse od voditeljev, a sami mislijo, da so izvršili svojo dolžnost, ako vržejo vsakih par let eno kroglico v volilno skrinjico. Resnica je torej, da ogromna večina delavcev in poljedelcev v Sloveniji ni organizirana politično v modernem smislu besede. Ne samo delavstvo je v ogromni večini izven organizacij — političnih — temveč tudi poljedelci in obrtniki. Večina Slovenije:

Delovno ljudstvo je torej neorganizirano,

zato ono ne predstavlja tolikšne politične moči, da bi zaščitilo svoje življenjske interese. Zato je to ljudstvo najbolj izkoriščano, plačuje največje direktne in največ indirektnih davkov, zato zgublja že priborjene samoupravne pravice in ga vladajoča gospoda vedno bolj zapostavlja, a ne samo zapostavlja, temveč celo sramoti in ponižuje! Zato vlada vedno večja gospodarska kriza, vedno večja brezposelnost, vedno večje siromaštvo in vedno hujša komanda kapitala in vedno hujše kraljevanje korupcije!

Voditelji brez zavednih, od kapitala in korupcije neodvisnih delavsko-kmečkih organizacij, so slamnati možje, ki ne morejo ljudstvu ničesar priboriti. Zato je vera in zaupanje v voditelje — praznoverje. Zboljšanje položaja delavnega ljudstva mora biti delo ljudstva samega, a zato mora to ljudstvo biti organizirano. Kmetje in večina delavstva noče razumeti veliki pomen malega strankarskega davka okrog 10 dinarjev mesečno. Toda brez tega davka stranka ne more delati delavsko-kmečke politike. Črni fondji vseh kapitalističnih in patriotskih strank pa so ravno tako nabrani od delavcev in kmetov, samo indirektno. — Slavenska banka je dala milijone za demokrate, za njihov tisk in stranke. Plačale pa bodo te milijone občinske hranilnice in kmečki vlagatelji.

Da bomo dosegli enkrat občinske, okrajne, deželne prave ljudske samouprave, se morajo delavci in kmetje začeti najprvo sami samoupravljati — a to znači politično organizirati. To je bistvena in glavna naloga, ki jo moramo razložiti vsem delavcem in kmetom v današnji politični situaciji.

Enoten suvereni slovenski parlament, samouprava na socialnem, šolskem polju itd.

progresivni davek na kapitalistične dohodke,

socialna zaščita in zavarovanje, osemurnik za najboljše sredstvo proti brezposelnosti itd. ter vse zahteve našega dobrega programa, ki jih moramo naglašati tudi pri teh volitvah, bodo toliko časa samo zahteve, dokler se delavci in kmetje ne bodo organizirali ter organizirano borili za te zahteve.

Ako tedaj delavnemu ljudstvu v splošni zmedbi, pri veliki demagogiji vseh ostalih strank v volilni agitaciji pojasnimo pravo stanje ter pokažemo pravo pot, potem upajmo, da se bo krog zavedne delavsko-kmečke armade, ki je sicer v Sloveniji še majhen, a v Evropi predstavlja mnogomilijonsko armado — tudi pri nas povečal.

GOSPODARSKA KRIZA.

Mi vidimo kako se posestva vedno bolj zadolžujejo in vedno težje preživljajo

družino. Skoraj vsaka kmečka hiša v Sloveniji je prisiljena poslati 1 ali 2 člana rodbine iskat zaslužek v mesta! Tam pa zaslužka ni ali pa je la majhen, da mora delavec priti po oblake, obutev in na potrebnije domov — a kadar ne najde posla tudi po hrano domov. Delavci in kmetje, ki tvorijo 90% prebivalstva nimajo torej s čim kupovati hrano in obleko — najpotrebnejše, zato opažamo čimdalje večjo revščino.

To so bistveni pojavi naše gospodarske krize. Milijarde, ki jih plačuje prebivalstvo v obliki davkov pa izginevajo v kapitalistično korupcijo.

Poglejmo Slavensko banko! Kam so šli milijoni? Za demokratski tisk v žepu demokratskih bankirjev in politikov! Zato, da podpirajo centralizem, ki davi naše gospodarstvo. S kmečkim in delavskim denarjem se vzdržujejo kapitalistične stranke.

Tu moramo povedati ljudstvu celo resnico! Dokler bo tako, ni pričakovati poboljšanja. — Delavci in kmetje morajo spoznati, na kakšen način oni plačujejo gospodarske stranke. Oni morajo uvideti, da je 12 ura, in nujno potrebno, da se to neha.

Delavec in kmet se morata organizirati v svojo stranko. Vsak mora s svojimi prispevki direktno vzdrževati stranko, mora kontrolirati kam gre ta denar, mora sodelovati, mora voditi boj za svoje in skupne interese vsega delavnega ljudstva.

Tebi se zdi škoda prispevati za delavsko-kmečko stranko okrog 10 dinarjev na mesec. — Zato pa prispevaš z davki, z majhno plačo desetkrat in še večkrat toliko za gospodske stranke, ki delajo proti tebi. To je bistvo in težišče delavsko-kmečkega vprašanja.

Samo organiziran narod si more priboriti narodno samoodlobo. Samo organiziran delavec si more priboriti pravo samoupravo — bodisi v občini, bodisi v okraju, bodisi v deželi ali državi.

Tu smo prišli na vprašanja, ki najbolj zanimajo delavce in kmete pri teh oblastnih volitvah. Tu smo prišli na vprašanje, ki zanima vsakega Slovenca. Vendar pa brez trdne delavsko-kmečke organizacije ne more biti boljše. Toda za to ne smemo obupati. Obup hodi pred padcem, pravi pregovor.

Zato razredno zavedni proletariati ne obupava ampak gradi svoje organizacije, da bo organiziran izbojeval ljudske zastope v občini, v deželi in državi. Če bomo pri teh volitvah dobili samo kontrolno pravico v oblastnih skupščinah bomo izvejevali tudi pravico do svobodne tribune in to bo za delavski in kmečki razred že velika pridobitev, kajti edino naša stranka razkriva brezobzirno vse krivice, ki se godijo delavskemu razredu, edino ona ščiti neomašno, brez strahu in svobodno vse koristi delavskega ljudstva. Delavec in mali kmet pa bosta spregledala in ojačila moč stranke, kadar bosta spoznala, da bo korupcija vladala, dokler ne bosta sama sodelovala za odpravo korupcije in vseh krivic. Zato je dolžnost vsakega, ki to že danes ve, da ne le sam izvrši svojo volilno dolžnost, ampak tudi svojim sodelavcem in sokmetom povedati, kaj je njihova dolžnost.

Umazana je konkurenca, sledi ti kot večerna senca; kot Indije neba sijaj — kot lotos čist je »Buddha« čaj!

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino!

GRITZNER in ADLER



GRITZNER in ADLER

za dom, obrt in industrijo v vseh opreman.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Prav v vezanju b. zapleče.

Veletnagarancija

Delovalca za popravila. Mize, cone, tudi na obrate.

Josip Petelinč
Ljubljana

Bliže Prešernovega spomenika

Sredstva in metode kapitalizma. -- Pozitivno delo za socializem.

Rdeče hlače, petelinov rep.

Bivša Avstrija svojim diurnistom ni zvisala plač, pač pa jim je podelila naslov oficiantov (uradnikov). Pri večini je zadržala pravo siruno; bili diurnisti, unevničar, sribar, se je smatralo za nekaj manjvrednega. Kaj pa je talet E, kaj, sribar je, taliran sudent... iz diurnista je torej prebrisanec na Dunaju napravil oficianta, uradno osebo. Tiskarne so bile nekaj časa preobložene s uskanjem vizik. K. k. Oficijant, k. k. Oberoficijant!

Veterani so zahtevali k uniformam še sablje. Ako bi jim bili dobili, bi zahtevali še puške in nazadnje celo kano. Kako srečni so bili ob smrti kakega svojega tovariša, da so se lahko postavili v uniformi pri pogrebu! To je bil v družini praznik, ce.udi je šel zaslužek pol dneva po vodi; tak dan so še mama oblekli mašno krilo, pa se postavili s kaprolom pri »Belem volku« ali »Rajmoštru«! Taka je človeška narava, če ni krotitelja, ki bi jo spravil v prave meje; vsak se povzdiguje nad druge, biti noče nekaj več od svojega vrstnika. Vsak ni mogel biti k. k. Oficijant, vsak ni mogel postati veterana...

Vse to izvira iz tistega tajnega notranjega nagona sebičnosti, ki mu pravimo castihlepje, stremljenje, biti nad drugimi, se pokazati celo kot nekaj več, nego smo v resnici. Ta nagon se izraža na najodličnejše načine: pisatelj in pesnik plagirata, puhloglavci kriči, lakomnež markira socialno čučenost, gizdalin vatira obleko, ženska se šminka, Herostrat se je otel pozabnosti na svoj način.

Bili uradnik nameščenec, to smatrajo ljudje plitve miselnosti za nekaj boljšega, vzvišenejšega. Ne trgovski pomočnik, ampak uradnik, nameščenec ali vsaj sotrudnik; pomočnik je namreč tudi kovač, mizar, brivec. Včasih so se vojaki mikastili radi barve našivov: kaj bo zelena, ta ni nič; rjava je lepša! K. und k. je smešil domobranca s krompirjevcem, ker je ta bil samo k. k. in je nosil na klobuku petelinov rep; dragonec v rdečih hlačah je bil bolj obrajtan od zelenega lovca. V vojni je bila vsa ta krala nerabna, praksa je nujno zahtevala enotnost. Kurja peresa so le za mirno dobo navdušenja, ki zastruplja možgane in razkraja.

Delo je, ki daje človeku pomen.

Bleščeci naslovi, posebno nezasluženi, so kakor rdeče hlače s petelinovim repom. Prazen pomp, zamorski vrišč, ki naj drugim veepi respekt. Potrebni so za označbo funkcij, kakor ima tudi pri lokomotivi vsak sestavni del svoje ime. Ali je kolo zato manj važno, ker se imenuje kolo in nosi na sebi vso težo železne zgradbe, nego kotel, v katerem se proizvaja parna sila? Gotovo ne. Prebrisanec so v davnih dneh pretkano izrabili nagon sebičnosti v človeku. Nekatera dela so proglasili za zaslužna, one, ki so jih izvrševali, so častili in jih odlikovali. Ustvarili so razna odlikovanja, privilegije, kaste, ki so se s časom spreminjale, vedno pa iz istih ciljev. Sodobniki so jih, kakor še danes, smatrali za nekaj naravnega, kar mora biti. Socializem je obsodil to cehovsko miselnost že prvi hip. Priznava samo dva razreda: razred posedujočih in razred neposedujočih, ki delajo. Tako je ugotovil in tako je. Kakor je iznaidba kolesa položila prvi temelj tehniki, tako je ugotovitev obstoja dveh razredov današnje kapitalistične družbe fundamentalni kamen, takorekoč dogma socializma. S to ugotovitvijo je bila roka dvignjena v zamah, ki bo prizadel smrtni sunek kapitalizmu.

Največji sovražnik delavstva.

Največji sovražnik delavstva je nevednost. Na nevednosti delavskih množic je zgrajena vsa strategija kapitalizma. Med nevednimi se špijoni lahko prosto gibljejo, agenti provokatorji se jim zdijo neustrašeni borci za proletariati! Cehovska miselnost, kastovstvo, da je nameščenec vzvišen nad delavcem, to je kaj uspešno orožje kapitala. Oba si služita kruh s prodajanjem svo-

jih moči, pa se pisano gledata, ker ima eden umazano, drugi pa nekaj čistejšo srajco. Kaj za to, če ima nameščenec prazen žep, delavec pa lačen želodec; trd in mehak ovratnik dela med njima razliko, da se tepeta, in kapitalist lažje oha izkorišča. Nesloga delavstva dela kapitalista močnega.

Vladajoči razred namenoma seje med delavstvom razdor, ustvarja in vzdržuje razne kategorije, favorizira in podeljuje odlikovanja, daje barvaste hlače in petelinje repe, da se predsodki odražajo tudi na zunaj.

Predsodki, posebno pa cehovski predsodki, umetno ustvarjeni in gojeni, so eden največjih sovražnikov delavskega razreda. Boj zoper nje je boj zoper nevednost. V tem boju ne more biti nobenih koncesij, ne taktičnih, ne načelnih; kdor tu popušča, nima pravice imenovati se socialist; on je hlapec kapitalizma. Zmaga socializma zavisi predvsem od duševnega osvobojenja proletariata. Duševen rob ne ve, kam s svobodo.

Delavec pomeni nekaj pozitivnega, človeka, ki dela, ustvarja. Temu nasproti pomenja nameščenec osebo, ki je nameščena. Biti nameščen, še ne pomeni tudi delati. Označba je kakor ime sestavnega dela pri stroju, ki je lahko kolo ali kotel. Ime je samo označba, važna pa je funkcija, ki jo označeni del opravlja. Kolo je natak-njeno, kotel je vmeščen, s tem še ni rečeno, da kolo in kotel tudi funkcionirata, delata. Ne ime, ampak funkcija, opravilo, delo, ako se to res izvršuje, daje človeku vrednost. Odklanjanje delavskega naslova samo zato, ker delavec dela in se umazuje, ker je za svoje delo slabo plačan in smatran za nekaj manj vrednega, je v prenesenem smislu isto, kakor želja po rdečih hlačah, da bi se nositelj ločil od drugih, ki nosijo črne. Sebična gizdava, plitva miselnost! (Dalje sledi.)

Konferenca SMRI na lese-nicah in oblastne volitve.

Ambrožič (levičar): Ni merodajno, kdo je član strokovne organizacije in kdo ne, postaviti moramo tistega, ki največ potegne itd.

Sodr. Znidar: Vidim, da je prišla konferenca na težko stališče. Pri nekaterih, ki stojijo okrog »Enotnosti«, se ne uvažuje, da je treba upoštevati razredno politično organizacijo. Kakor sem že prej rekel, imajo tudi oni, ki pravijo, da nimajo svobode delovanja, dano možnost izbojevati si svobodno delovanje v pozitivnem delu edino delujoče politične organizacije. Tukaj pa je treba misliti na enotno politično organizacijo, kajti rešitev proletariata je le v resni organizaciji!

Da se do skrajnosti izčrpa in utemelji predlog članskega sestanka naše krajevne politične organizacije, katere predsednik sem in ki je bil podlaga naši oblastni konferenci, zato v najskrajnejši meji predlagam za nosilca skupne kandidatne liste sodr. M. Noč-a, župana iz Koroške Bele, če ne pristane konferenca na kandidaturu sodr. Moretija kot nosilca. Izjavljam pa, da vse nadaljnje pogovore za dosego enotnega nastopa more voditi edino le članski in skupni sestanek, ki smo ga v ta namen sklicali za 2. uro popoldan na Javorniku pri g. L. Noč (Čebular) in vabimo vse zborovalce.

Jeram: Ako z JSDS ne moremo priti do sporazuma, se moramo sami pogajati. Popoldan se pa udeležimo skupnega sestanka. Mulej se strinja s tem.

Pintar je nadalje predlagal za železničarje strok. učitelja Zupančiča za nosilca, za kandidate pa ss. Moretija in Muleja, o namestnikih ni nič povedal. Pri teh predložitih smo takoj opazili, da niso izvirali od nikakega sestanka, temveč le od osebe. Nadalje je govoril tudi Vergelj (levičar, ki je podpisal Makuc, Štukelj, Sodejev manifest) o potrebi enotnega nastopa mase in o kmetskem proletariatu, sicer pa ni vedel povedati nič posebnega, zagovarjal je »Enotnost« in »Zedinjenje«, prave organizacije pa ne. Sodr. Znidar: Prepričan pa sem, da bo proletariati zmagal le potom razrednega političnega boja v organizaciji in na to je članstvo naše krajevne organizacije zapustilo zborovanje.

Pričakovali smo, da bo na našem in skupnem sestanku udeležba od nastrojnih frakcij čim popolnejša, zato smo z otvoritvijo čakali do 15. ure. Sodr. Žnidar je pojasnil članstvu potek dopoldanske konference. Ker je bil dnevni red: »oblastne volitve«, je poročal k točki v glavnem sodr. Thaler. Nato je povzel besedo Mulej in izjavil, da je kandidatna lista že sestavljena in da se ne da nič več spremeniti, ako ne revidiramo svojih predlogov. (Torej kar slepo naj bi jim sledili — to je gaženje organizacijske moči. Op. dop.) Za tem je dobil besedo Jeram, ki je v svoji demagoški frazi govoril o vsem mogočem in nemogočem, zato, da bo članstvo naše organizacije kapituliralo in podleglo mamljivemu besedičenju. Motil se je, naše članstvo ni od včeraj, pozna take ljudi in je enostavno obrnilo hrbet demagogi.

K besedi se je na to oglasil sodr. Bregant, ki je pojasnjeval, da bi bilo izdajstvo socialne demokracije, če socialnodemokratska stranka pogazi svoj princip in svoje sklepe. Bilo bi popolnoma nesmiselno pustiti idejno neorganizirani ali sploh neorganizirani masi kandidata kot nosilca liste. Kdo naj potem tega poslanca kontrolira, če nima organiziranega delavstva za seboj in kdo naj mu potem daje razne direktive za njegovo delo? In kdo naj bo za to delo odgovoren? Ali naj mu delavstvo na ulici diktira in sprašuje kaj in kako je to napravljeno? Zato je nujno treba organizacije, ki to vodi in ki je odgovorna za delo.

Ker na skupnem sestanku ni prišlo do sporazuma je članstvo sestavilo svojo organizacijsko listo. K stvari moramo pripomniti, da je dopoldanska konferenca »zdrženih« odobrila za nosilca njihove liste Ravnika (le-vičar), ker pa kakor pravijo ni vpisan v volilni imenik, so posamezniki drugi dan določili, da sprejmejo Muleja za skupnega kandidata. Naš predlog so zopet enostavno brez sestanka odbili.

Na konferenci in po splošni debati na našem sestanku smo dobili vtis, da živijo jeseniški levi in strokovni funkcionarji pod diktatom njihovih generalov in da prav radi tega ni prišlo do pravega skupnega nastopa, dočim so bili naši predlogi za skupen nastop izdelani v naši krajevni politični organizaciji.

Iz tega pa se proletariat uči, da mora sam opravljati svoje organizacije, demagoškim in avtokratskim generalom pa obrniti hrbet. Proletariat ve, da so plačanci moderno razbili močno socialno demokracijo v pokrajini, matico vsega razrednega pokreta in strokovno organizacijo po industrijskih revirjih. Ve pa tudi, da razbijajo plačanci še nadalje. In v najnovejšem času ustanavljajo po industrijskih centrih (Jeram, Jesenice) nove politične velekapitalu sorodne organizacije. Ali so to Marksova načela? Čemu ste šli iz stranke? Popravite, kar ste zakrivali socialni demokraciji! Čemu še nadalje ubijate proletarsko načelo? Ali je res bančna krma boljša od proletarske poštenosti? Proletariat spregleduje, zaupanje ste izgubili po vašem delu. Demontiranje bolniškega in starostnega zavarovanja, Delavska zbornica itd. so nam najjasnejši dokazi. Kdo naj glasuje za vaše profidelavsko delovanje? Ali se kaj razlikujete od kapitalistov? Proč roke od proletarskih pravic! Proletarci, organizirajte se in izpopolnjujte naše započeto delovanje. Ne samo v tovarni, marveč tudi v občini in državi moramo biti zastopani. Rešitev nas, je delo nas samih! Zato ponosite pravo marksistično idejo v obrate in provinco. V skupnosti in zavednosti je naša moč! Skupna last ima poštenega življenja in dela za ves vesoljni svet do volj. Izkoriščevalcem bomo vzeli moč le tedaj, če ne damo kroglic. Istotako tudi kapitalističnemu sorodstvu. Ob- lastne volitve so prehod za državno-zborske volitve. Organizacija vas kliče. Odzovite se našemu klicu! Sicer se ne bo prav nič spremenilo.

Jeseniški proletarci.

Pletilni stroji najnovejšega patenta »IDEAL« nemškega izdelka so edina in najugodnejša prilika za trajni in dober zaslužek. — Ponek in pojasnila se dobi: Fran Kos, Ljubljana, Židovska ulica šte. 5.

Političen proces prvega reda se bo vršil v kratkem pred ljubljanskim deželnim sodiščem. Toženi so na podstavu zakona o tisku sodr. Janez Kccmur, visokošolec Ciril Hočevnar, urednik »Narodnega Dnevnika«, jurist Vladimir Svetek in bivši realec France Aleš, ker so v »Napreju« in v »Narodnem dnevniku« nastopili s polnim imenom za čast edine slovenske univerze s tem, da so grajali denunciranja, ki je dalo povod za splošno preganjanje marksističnih in katoliških dijakov na srednjih šolah v Sloveniji l. 1925. Naši sodrugi se gotovo še spominjajo ognjevitega članka sodr. Kccmurja »Proti nasilju, korupciji in denuncijantstvu« v 46. številki »Napreja« od 13. novembra 1926. Kot tožitelj nastopa dijak prava Vekoslav Iskra, ki ga zastopata dr. Knaflič in dr. Klepec. Branilejstvo obtoženih, ki se bodo deloma sami zagovarjali, so prevzeli dr. Brejč, dr. Lemež, dr. Marušič in dr. Ravnihar. Kakor čujemo, obtoženi ne bodo izbegnili, temveč bodo nastopili dokaz resnice. Imeli bomo torej političen proces prvega reda, za katerega vlada naravno zlasti med dijaštvom vseh šol ogromno zanimanje. Pričakujejo, da bo z benžalično lučjo posvetil v strašno leglo zaranih nesreč slovenskih dijakov. K razpravi pridejo tudi zunanji časnikarji. O izidu bo poročal tudi »Naprej«.

TO IN ONO.

Prejeli smo in objavljamo: Z oziranjem na notico v Vašem cenjenem listu od 24. decembra 1926, št. 52, letnik X., priobčeno na tretji strani v prvem stolpcu, pod naslovom »To in ono«, prosim, da objavite v smislu zakona o tisku, §§ 26 a) in 27, v prvi prihodnji št. »Napreja« popravek, ki se ima glasiti: Podpisani izjavljamo, da ne poznamo nikogar, ki kandidira na listi socialpatriotov in bi bil organiziran pri samostojnih demokratih in socialpatriotih hkratu. Zato odklanjamo vsako informacijo celjskim sodrugom. Pisca — zavijalca pa pozivamo, da dokaže istinitost svoje trditve, da smo menda istega kova, kot je baje poznani kandidat - dvoživce, ker ga v nasprotnem slučaju imenujemo podlega obrekovalca. Celje, dne 27. decembra 1926. Miroš Tomc, s. r., Ig. Šimnovec, s. r. in Miloš Čepin, s. r. — Popravek ne odgovarja zakonu o tisku, pa ga kljub temu priobčujemo, ker ne maramo nikomur delati krivice, pa tudi zato, da sodrugi vedo, kako in kaj. Če na socialpatriotski listi res ni nobenega, ki bi bil organiziran pri socialpatriotih in samostojnih demokratih hkrati, nas more samo veseliti. Ker so gg. Tomc, Šimnovec in Čepin tako točni, jih vprašamo, če med nameščenci OUZD ni nikogar, ki bi bil organiziran na obeh straneh? Naj nam tudi povedo, če ne kandidira na socialpatriotski listi mož, ki je oz. njegova žena večkrat milijonar, namreč oni, ki ima na Ponikvi ogromno posestvo. O g. Korenu vemo, da je kot pekovski mojster organiziran v zadrugi delodajalcev, kot »sodrug« pa pri delavcih SPJ. Nismo pa mislili na g. Korena ne onega milijonarja, pa tudi ne eraričnih konjev. Če smo se zmotili ali bili napačno informirani, zmoti in z njo storjeno krivico radi popravljamo gg. Tomcu, Šimnovcu in Čepinu. Naj se jim izkažejo hvaležne tudi drugi.

»Enotnost« piše v enotni fronti od spodaj. Res je, delavci »spodaj« se morajo združiti, da dvignejo pastirje gori. Tudi svoje vrste enotna fronta. — Uradnik OUZD Josip Tekauc je bil čez noč premeščen iz Ljubljane v Krško. V par letih je bil premeščen že štiri ali petkrat. Znamenje finega socialnega čuta. — Pogreša se Centralni delavski svet, ki je izgubil neznanu kam. Ima pisano obleko, šimi čevlje, na glavi enotnost. Kdor ga zasledi, naj to javi uredništvu »Delavske Politike«. — Moralne okrožnice so zato, da ekspresno avanzira, kdor jih prelomi. — Petejan pravi, da še ni primeren čas za zahtevo po zboljšanju socialnih zakonov. V skupščini ni namreč nobenega socialista. Za spremembo volilnega reda za Delavsko zbornico je tudi še čas. V njej je namreč preveč »socialistov«.

Orjunaška kandidatura. V okraju Laško kandidirajo socialpatrioti urad-

nika OUZD, trboveljskega župana Ignacija Sitterja, ki mu stoji nasproti njegov ravnatelj dr. Jože Bohinjec kot esdeesarski kandidat. Dr. Bohinjec so postavili socialpatrioti za ravnatelja OUZD, sedaj pa misli, da mu mcraroj dali še rudarji svoje glasove. V laškem okraju je trboveljski premo-govni revir, kjer so Orjunaši pred leti pobili več ljudi, starčke, žene in otroke. Rudarja Fakina so najprej bestijalno mučili, potem pa pobili kakor psa. Dr. Bohinjec je navdušen Orjunaš, čeprav ni imel nikdar toliko korajže, da bi nastopil v uniformi javno. On in njegovi tovariši pri OUZD so darovali po pokolju veliko svoto, toda ne za rudarske žrtve, temveč za Orjunaše. Svoj dar so izkazali javno, da je bolj vlekel. Povejte, rudarji, delavci in kmetje, kadar pride med vas dr. Bohinjec ali kdo njegovih agitatorjev, naj gre iskat glasove med Orjunaše. Spomnite jih, da so Trboveljska tla krvava.

Vrhnik. Sestanek kraj. organizacije JSDS in KDZ se bo vršil v soboto 22. januarja ob 7. uri zvečer v gostilni pri »Dalmatinski trti« (»pri Pintarju«) na Vrhniki. Dnevni red: Oblastne volitve, poročilo gospodarskega odbora KDZ in slučajnosti. — Kr. pol. org. JSDS in KDZ na Vrhniki.

»Socialno demokratska lista za radovljiški okraj razveljavljena. Deželno sodišče v Ljubljani je odločilo listo združenih delavskih strank (z nosilcem g. Mulejem, ker ni imela dovolj veljavnih podpisov. Lista naprednih strank SDS in NSS ima na drugem mestu kandidata delavca tovariša Lavzegetzja z Jesenic.« Tako piše Jutro 6. jan. — Nevedneži bodo nasrdli in verjeli, da je ta lista res socialdemokratska. Razložite lopovščino teh lažnivcev, zraven pa tudi, da je treba podpisov samo 25 in da jih je manjkalo najbrž samo zato, ker socialpatrioti ne marajo Muleja, ki se jim neče tako brezpogojno vdinjati kakor Sedej. Mulej je namreč samo strokovno z njimi, oni pa zahtevajo pod strokovnim plaščem tudi politično vdinjanje.

Krajevna organizacija JSDS in KDZ v Zabukoveci sklicuje za dne 16. januarja članski sestanek ob 10. dopoldne pri sodr. Martinu Šumerju. Dolžnost vseh članov je, da se sestanka sigurno udeležijo.



„Oho!
Sedaj pa že vem zakaj
si tako čvrst!“

Terocizem vel župana Pirkmajerja in ravnatelja OUZD Bohinjca. Oba dela nezakonitosti in na tozadevne očilke v javnosti kuhata svojo jezo in jo stresata zlorabljač svojemu uradno moč. Če bi bili vsi ljudje figarji, če bi ne bilo Möderndorferjev. Tekavcev in drugih, bi ležalo pred njma vse na kolnih kakor pred kakšnim srednjeveškim samozvan- cem. Pirkmajer še zdaj ni pokazal revizijskega poročila, zaradi katerega je kakor trdi, razpustil obč. odbor v Mežici. Tudi novih volitev še zdaj ni razpisal, misli, da je on več ko zakon. Bohinjec preganja uradnike OUZD, ki jih sumi, da so pisali v »Napreju«, namesto da bi se na pošten način lotil »Napreja«. Dela pa to z neverjetno finim socialnim žutom: s. Jos. Tekavca je premestil v Krško, dan pozneje ga je pa suspendiral z naročilom, da ne sme zapustiti novega kraja. Namena ni mogoče videti, vendar ne bo mogel utajiti, da je ta dražniti ukrep imel namen spraviti Tekavca iz stanovanja in ga postaviti v neznan kraj brez sredstev. S terorizmom ne boste ukrotili pravice. Socialpatriotski hlanci se bojuje, pošteni ljudje ne. Svoj kruh si namreč služijo z delom, ne pa s klečplastvom.

Narodne socialiste je zveza s SDS popolnoma izpodkopala. Ostanki, kolikor jih je še, pri volitvah v oblastne skupščine nikjer ne nastopajo samostojno Povsod samo v zvezi z SDS. To dokazuje, da njihovo ujedinjenje z demokrati ni samo strokovno, marveč tudi politično. Kakoršno življenje, takšna smrt.

POSLOVANJE OUZD V LJUBLJANI.

Že večkrat sem slišal kriziranje s strani malih obrtnikov, češ, da OUZD slabo uraduje. Ti obrtniki so po večini mislili, da plačujejo OUZD zato, da vodi točno evidenco, ker pa te tudi sami nimajo, se ne morejo braniti. Pri meni je dne 11. novembra 1926 potkal eksekutor in mi izročil dve listini, in sicer eksekutivni opomin za zaostale prispevke s pozivom, da jih moram poravnati tekem 8 dni. Če bi zavlačeval s plačilom, mi preči kazen v znesku 100 do 500 Din.

(Kdaj bomo mi mali obrtniki dosegli zakon, ki bo OUZD naložil kazen ali globo, kadar bo zavarovance krivično preganjal, rubil itd.?)

Ugovor zoper plačilni nalog nima odločilne moči. Tako je torej, urad razmetava milijone, plačnikom pa niti ugovora ne dovoljuje! Za tega velja: plačaj! — Če boš pa preveč plačal, boš že na pritožbo enkrat zaobil.

Drugi list je bil izvelček zaostalih zavarovalnin v skupnem znesku Din 144.20, ki pa je resnično tudi že davno plačan, in sicer tako-le:

Račun za XI.—XII. 1924 Din 46.50 je bil napisan dne 26. januarja 1925, plačan pa 21. februarja 1925.

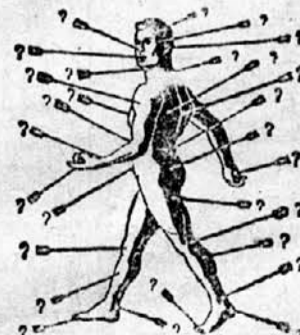
Račun za VII. 1926 Din 37.20 je bil napisan 7. septembra 1926, plačan pa 4. novembra 1926.

Račun za VIII. 1926 Din 60.50 je bil napisan 1. oktobra 1926, plačan pa dne 4. novembra 1926.

Prav uren je ljubljanski OUZD. Za račun z dne 1. oktobra 1926 napiše že 26. oktobra 1926 eksekutivni opomin. Seveda velja ta hitrost le za male obrtnike, dočim imajo velike tvrdke koncesionirane pravice pri plačevanju in dclgujejo OUZD težke tiscčake na zavarovalnini.

Kakor sem pojasnil, je bil torej eksekutivni opomin nepravilčen in sem pričakoval, da bo urad uredil zadevo sam. Toda zmotil sem se. Dne 13. decembra sem dobil potom občinskega urada ponovno terjatev in grožnjo z rubežnjo in prodajo, zato sem primoran javno pozvati OUZD v Ljubljani, da primerja moje navedbe s svojimi knjigami, kajti jaz nisem plačan za to, da hodim dokazovat po srezkem ali občinskem uradu, da sem svojo dolžnost napravil in račune plačal. Saj plačujem urad tudi za to, da vodi račune. Posledice tega javnega poziva naj pa urad pripiše svoji evidenci. — Ivan Bizjak, čevljar, Krško 61.

Človek brez sna



je obžalovanja vreden. Vsakdanje negovanje celega telesa s Fellerjevimi blagodišečim »Elsatfludom« poveča odpornost, prinese trdno spanje, varuje zdravje in s tem vzbuja samozaupavanje in življensko radost. — Fellerjev Elsatflud je ono bolečino olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum, katero so že naši očetje in dedje najraje uporabljali od zunanaj in znotraj pri vsakovrstnih bolečinah. — Za zunanaj in znotraj močnejši in izdatnejši kot francosko žganje.

Zahtevajte za poizkus v lekarnah in odgovarjačih prodajalnah izrecno »Fellerjev« prvi Elsatflud v poizkusnih stekleničah po 6.— Din. v dvojnatih stekleničah po 9.— Din ali specialnih stekleničah po 26.— Din. Po pošti pride tem cenejšje, čim več se naroči naenkrat, z zavojnico in poštnino vred stane:

9 poizkusnih, 6 dvojnatih ali 2 spec. stekl. 61.— Din.
27 poizkusnih, 18 dvojnatih ali 6 spec. stekl. 133.— Din.
54 poizkusnih, 36 dvojnatih ali 12 spec. stekl. 250.— Din.

Naročila nasloviti razločno tako-le:

Eugen V. Feller, lekarna v Stubici Donji, Elsatrg šte. 252, Hrvatska.

ODPRTO PISMO

ravnatelj Okrožnega urada za zavarovanje delavcev dr. Jožetu Bohinju v Ljubljani.

Z dnem 31. dec. 1926 ste mene in g. Vladimira Pfeifferja odpustili iz službe brez navedbe vzrokov. Nekoliko prej ste g. Josipa Tekavca premestili nenadoma k ekspedituri v Krško, takoj drugi dan pa suspendirali, da zdaj lahko živi od zraka ali pa skoči v Savo. Ali je namen ali je samo slučaj, da ste udarili ravno nas tri. Vi boste seveda rekli, da je to samo slučaj. Nas ste torej odpustili, obratno pa ste že 1. decembra 1926 sprejeli v službo 6 novih moči.

Enkrat ste me že hoteli odpustiti. Takrat ste motiviral odpust s tem, češ, da imam dovolj zmognosti poiskati si službo drugod.

G. Josipu Kopaču, ravnatelj Delavske zbornice, ki je interveniral pri Vas za mene in g. Pfeifferja ste izjavili, kakor je g. Kopač na članskem sestanku SPNJ povedal, da ste pripravljene vzeti nazaj samo mene, ako napravim prošnjo; kasneje pa je izjavil g. Kopač napram drugim osebam, da bi moral v tem slučaju podpiati izjavo, da ne bom več intrigiral in da se odročem družbe gospoda Ivana Kocmurja mlajšega in še nekaterih drugih. Gospoda Pfeifferja pa da ne sprejmete, ker mu hočete dati s tem priliko, da svobodno izrabi v svoje svrhe pismo Vaše gospe nanj, katerega vam vkljub obljubi ni hotel svoječasno vrniti.

Napravil sem prošnjo, sklicujoč se na to, da moram podpisati mater vdovo in neprekrljenega brata in ker se mi v ljub intenzivnemu iskanju ni posrečilo dobiti službe. Na Silvestrovo ste vprilo uradnikov gg. Golobčiča, Jugovca in Hönnigsmanna kritizirali mojo prošnjo, češ, da je pisana v samozavestnem tonu. Pričakovali ste znabiti, da bom padel pred Vas na kolena, priznal nekaj, česar nisem storil in vam dal priliko, da pokažete svojo socialno čutečnost, ki jo imate vedno na ustih. Namigavali ste na neke vloge itd.

Gospod doktor! Za ona namigavanja in Vaše trditve nimate niti enega dokaza. O Vašem ponašanju v javnih lokalih v opitem stanju ni treba, da bi govoril jaz, o tem bodo najbrže govorili še drugi, ki vedo več — nego jaz.

Ne samo o tem in o Vas, ampak tudi o drugih junaštvih Vaših političnih prijateljev in zunaj urada se bo še govorilo. Prišel pa bo tudi še čas, ko ne bodo mogli poklicani fakturji z bagatelno geslo iti preko stvari, o katerih že čivkajo vrabci na stehi.

Jaz nimam nobenega političnega sorodstva pri višjih instancah, zato lahko govorim odkrito, posebno sedaj, ko ste me odvezali vsake obzirnosti. Govorili pa bodo tudi še drugi; sam pa bom že še javno orisal Vašo veliko socialno čutečnost.

V Ljubljani, dne 4. jan. 1926.
Josip Pukl, l. r.

Trbovlje. Volilna borba za oblastne skupščine je dosegljaj se jako hucna, zlasti kristanovci so zelo pozorni, nimajo veliko upanja, ker se javno cuje, da delavci nemarajo vec tako cudne »manifestacije«, kakor za Delavsko zbornico. Delavci so že prisi do prepričanja, da ni vseeno, samo da združeno volijo, ampak hočejo tudi postonega dela od izvoljenih. Ne marajo vec reči gada na svojih prsih. Delavci so pa tudi še nekaj spoznali in sicer to, da kristanovci ne marajo združenja. Videli so to na lastne oči in slišali z lastnimi ušesi na konferenci glede enotnega nastopa. Generali SPJ so zanevali, da naj se površi prijavi vsak in katero stranko zastopa, in kdo da je za skupni nastop. Izjavili so, da bo združenje lažja, ker njim za kandidature ne gre. Tudi g. Sedej je izjavil isto kakor g. Krušič, Klenovsek, Malovrh itd. Toda najpreje so zahtevali, da podajo izjavo zastopniki JSDS in KDZ. Mi smo po delegatu s. Sircu izjavili, da smo za skupni nastop in je naša stranka tudi že poslala pismo izjavo ter pogoje in sklep oblastne konferenice ter načelstva. Prečital je ta sklep. (Objavljen je bil v »Napreju« št. 50. z dne 11. decembra 1926.) — Bili smo uverjeni, da bodo takšne izjave zahtevali od vseh navzočih skupin in da se bo o teh predlogih debatiralo, a zgodilo se je to, kar so že poprej tajno sklenili nas sicer povabiti, zahtevati izjavo, nato pa takoj nagnati, pa še tako brutalno, da se ja ne bodo vrnili. In to vse zgolj zato, da so lažje ostale dve skupini prevarali, kakor so se pozneje sami izjavili. Odkrito rečeno, smo tudi mi za enotnost, toda v celi državi in za resno in pošteno delo ne pa tako kakor g. Krušič et Komp., ki ti v obraz lažejo, ko pravijo, da za mandat jim ne gre. Resnično pa hočejo nosilca še tam, kjer so v manjšini. Da smo za enotnost smo dokazali tudi na konferencah, ko so se vršile ob navzočnosti delavstva in štirih delavskih skupin to so naša JSDS in KDZ. »Enotnost«, »Zedinjenje« in Delavsko strokovno Združenje, katere so sklenile 14. decembra v dvoranji g. Forterja ob navzočnosti zastopnikov volilnega odbora SPJ, ki sta se tudi strinjala s sklepom, da gremo za volitve v oblastne skupščine enotni in da se nosilec liste g. Siter, zamenja in na mesto njegove postavi s. Bernota. Delegati SPJ in obenem člani volilnega odbora so pa 15. decembra naleteli na tak nedostojen nastop g. Krušiča, da je bilo vsako nadaljnje pogajanje in vsak razgovor nemogoč. Obljubil nam je mesto zadnjega namestnika, a g. Siter je pa že prej izjavil, da je kandidatna lista že vložena. Tako bi kristanovci, ki jim ni za mandat hoteli le glasove organizirane zavednega proletariata za njih hlapčevsko politiko. Dragi čitatelji, sedaj sodite: Krušič je nam ponujal mesto zadnjega namestnika, G. Siter pa je trdil, da je lista že vložena. Kdo je resen in kdo ni. (Od teh nobeden.) G.

Krušič tudi ni hotel priznati zastopnikov »Zedinjenja«. Delavci ten skupin in oslabo delavstvo pa ne bo poznalo socialpatriotov in bo glasovalo proti lazi-socialistom za znago razredno zavednega proletariata.

Prevalje. Ze od meseca novembra se bje avobjat med naso arzavno upravo in privatnim podjetjem grofov henkel na prevaljan. Henkelnova premogovniška uprava je utrpela pri letosni poplavi znano škodo, ki je tembolj občutljiva, ker je premogovnik precej izcrpan ter zadolžen. Henkel je namrec nenenja, da je država dolzna nekako prispevati, da se napravljena škoda dajša podjeju. Seveda racuna predvsem z desvom, da je vecina delavcev arzavljajnov naše države. Kadi tega naj torej država prevzame del skrbi za svoje državljane, zakaj bi moralo vse siroske nositi tuje podjetje. V koliki meri naj sluzi temu namenu agrarna reforma, se ne da natanko dognati. Drzavna uprava pa misli, da ni treba pomagati, ker niti za svoje državljane ne more skrbeli v potrebi meri, ce jim je poplava unicila mnogo polemege truda pa še drugo povrniti. Najvec skode pa trpi seveda delavstvo, ki je ze preko 2 meseca brezposelno. v rudniku dela samo 12 delavcev tako, da jih pride od 110 samo najhen del do krakega zasluzka. Polozaj je postal nezncsen, stradati morajo dobesedno prav vse družine in res ne moremo razumeti kako more naša uprava mirno gledati tako revščino ob drzavni meji. Sicer smo vajeni marsičesa ravno v našem srezu, vendar pa to gladovanje presega ze običajno obliko, ki je dovoljena tudi v našem srezu in ki je pod drzavno normalo. Nekaj se mora zgoditi, da nam otroci ne poginejo na cesti, da nam ne bo treba seci po samopomoci. Kazmere vojnega časa se vračajo v podvojeni meri, ki so tem občunejše, ko za denar lahko dobiš tudi kruha, ki ga naši otroci cele tedne že ne vidijo doma. Tukaj ne more biti nobenega oklevanja. Ali naj da naša uprava zadacno podpora brezposelnim, da bomo lahko počakali na izid prerekanja, ali naj nakaze podjetju posebno pomoč, da se bo obrt lahko nadaljeval, ali pa naj seže po bolševiškem paragrafu, ki je nekje v naši ustavi in ga je do danes občutilo samo delavno ljudstvo. V tem zadnjem slučaju pričakujemo, da nas pa tudi reši dejansko, ne pa da s skalo ubije muho na glavi. Vajeni smo ukrepov pri nas, kateri glas živi in slava se nosi preko meje in baš ne v korist ugledu države, radi bi doživeli enkrat še kaj pametnega, predno nas nesejo k Fari.

Velenje (26. XII. 1926). Na sestanku novih zaupnikov II. rudarske skupine je bilo sklenjeno sledeče: Volitve predsednika in podpredsednika se udeležimo. To pa iz razloga, ker II. rud. skup. (stara) je likvidirala, ni pa razpisala novih volitev obratnih zaupnikov, (ki je po novem zakonu upra-

vičena). Da bo enotno, bomo počakali občnega zbora II. rudarske skupine in tam volili namesto odbora pač odbor, ki bo takorekč dal direktive po sklepu občnega zbora za enotne volitve obratnih zaupnikov, po zakonu o zaščiti delavcev. To je treba tembolj, ker nova mezdna pogodba za državne rudnike predvideva 8-urnik in drugo, po zakonu o zaščiti delavcev. Novi zaupniki bi izvolitve pri teh volitvah sploh ne sprejeli, ker so protizakonite; ker pa stari odbor ni razpisal novih volitev, dasi je zakon že od 1923. leta v veljavi, zato je to zdaj naša naloga in se mora izvršiti. Toliko v vednost vsem.

Mala pomota. Zadnji »Delavec« piše v skriteh količku na zadnji strani z najmanjšimi črkami: »Umril je Pašič, ki ga po pravici imenujejo srbskega Bismarcka. Umril je sredi boja s komarilo. V svoji politiki je napravil usodno napako, da se je zvezal z onimi, ki v odločilnih momentih ponižno klecnejo pred absolutizmom. Delavski razred je edini dosledni borec za demokracijo in napredek. Mesto, da bi se je zvezal s tem razredom, je bil njegov najhujši sovražnik.« — Tu se je primerila »Delavcu« mala pomota. Pašič se res ni zvezal z delavskim razredom, zato so se pa z njimi zvezali »voditelji« delavcev v času glasovanja za Vidovdansko ustavo. Takratni »socialistični« narodni predstavniki so bili določeni kot zadnja rezerva za slučaj, da bi Pašiču manjkalo glasov. Delavci so jih zato krsili za Pašičeve huzarje. Mično zgodbico o tem in o dr. Kocunovem priznanju, ki ga je hotel pozneje utajiti, prihodnjič.

TISKOVNI SKLAD.
Zadnji izkaz dne 24. dec. 1926 Din 12.972.45
Josip Tekavec, uradnik OUZD neizrabljene pošline za premestitev v Krško Din 20.—
Martin Kucler Vrhnika Din 6.—
Antoa Faganel, Rakek Din 2.—
Gabrijel Fungartnik v Mežici Din 5.—
Peter Havle v Mežici Din 5.—
Franc Travnekar v Mežici Din 5.—
Ivan Strmčnik v Mežici Din 5.—
Blaž Zagar v Mežici Din 3.—
Dominik Grego u v Mežici Din 6.—
Franc Krampferger v Mežici Din 10.—
Pavel Vurničar v Mežici Din 5.—
Jože Pilih, Celje Din 5.—
Ivo Lang, Celje Din 3.—
Franc Jelen, Celje Din 5.—
Aleš Felkar, Zidani most Din 10.—
Valentin Felkar, Zidani most Din 10.—
Janko Telban, Ljubljana Din 2.—
Jakob Dolničar, Brezovica Din 4.—
Jos. Breščvar, Ljubljana Din 1.—
Karl Kisovec, Ljubljana Din 20.—
Lovro Zlah, Trbovlje Din 5.—
Nejmenovan, Trbovlje Din 12.—
Pri veseli družbi v Trbovljah:
Ignac Mrzelj, Trbovlje Din 2.—
Franc Ovsee, Trbovlje Din 2.—
Jožeta Mrzeljeva, Trbovlje Din 2.—
Jožef Vozel, Trbovlje Din 2.—
Ana Zelenškova I., Trbovlje Din 2.—
Angela Možganova, Trbovlje Din 2.—
Mici Avsecova, Trbovlje Din 1.—
Jože Zelenšek, Trbovlje Din 3.—
Ana Zelenškova II., Trbovlje Din 2.—
Ivan Zelenšek, Trbovlje Din 2.—
Ivan Žekar, Trbovlje Din 10.—
Skupaj Din 13.151.45
7. I. 1927. — 2400.

Čitajte „Naprej“.

Vljudno naznanjam, da sem odprl v Narodnem domu v Celju novo manufakturno trgovino **PRI GOLOBU.**

Priporočam vam veliko izbiro tu- in inozemskega blaga po urvarredno nizkih cenah:

Fabriško platno od 6.50 Din naprej, belo platno od 8 Din naprej, oksort za srajce od 10 Din naprej, flanela za srajce od 10 dinarjev naprej, Druk od 10 Din naprej, močna hlačešina, dvojna širina od 30 Din naprej, ševčoli, dvojna širina, v različnih barvah od 35 Din naprej, volneno blago za obleke, v vseh barvah, dvojna širina od 48 Din naprej, belo platno za rjuhe od 80 Din naprej. Velika izbira svilenih robocev, nogavic, rokavic, namiznih prtov, brisač, odej, potrebščin za šivilje in krojače. — Lastna izdelava delavskega perila. Zunanji strankam vzorec na razpologo.

Anton Lečnik
urar, zla'ar in optik
Celje
Glavni trg št. 4.

Triko-perilo
za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogovce, dokolenice, nahrbtniki za šolarje, lovce, džanki, kloti, šifoni, epni robci, palice, vilce, noži, škarje potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce
edino le pri tvrdki
Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika
v jutnje cene!
na v jiko in male

UČITELJSKA TISKARNA
Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županstva in urade, najmodernejše plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

Stereotipija.  Litografija.

Tvornica dežnikov in solčnikov
L. MIKUŠ, LJUBLJANA
Mestni trg šte. 15

ortopredna svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.
Ustanovljeno leta 1839.

MODROCE
iz najboljšega domačega in češkega platna
posteljne mreže
otomane in tapetniške izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik
LJUBLJANA, KREKOV TRG 7.